

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"א באלול תשע"ה
26 באוגוסט 2015
229/2015

לראשונה: הלמ"ס מפרסמת נתונים על הרגלי מחזור של הישראלים מתוך הסקר החברתי 2014

A First-Time CBS Publication: Data on Recycling Habits of Israelis, from the 2014 Social Survey

רוב הישראלים נוהגים להעביר בקבוקי פלסטיק למחזור וקיימת מודעות רבה לקיומם של מתקני מחזור לבקבוקים באזור המגורים. לעומת זאת, פחות ממחצית מהאוכלוסייה נוהגים להעביר למחזור נייר וקרטון ושיעור המחזור יורד עוד יותר כשמדובר במחזור סוללות, מוצרי חשמל ואלקטרוניקה והחזרת תרופות.

- שני שלישים (67%) מהאוכלוסייה נוהגים להעביר בקבוקי פלסטיק למחזור. השיעורים הגבוהים ביותר נמצאו בערים נתניה (84%), אשדוד (83%) ותל אביב-יפו (82%).
- כמחצית מהאוכלוסייה (52%), מעבירים למחזור נייר וקרטון. כשליש (31%) בירושלים, 40% בבני ברק, לעומת 78% בנתניה. בתל אביב-יפו, 71% נוהגים להעביר למחזור נייר וקרטון.
- 42% מהאוכלוסייה מחזירים לחנות בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות תמורת פיקדון.
- רק שליש (32%) מהאוכלוסייה נוהגים להעביר למחזור סוללות.
- 11% נוהגים להעביר מוצרי חשמל ואלקטרוניקה למחזור.
- 14% מחזירים תרופות לבית מרקחת או לקופת חולים.
- 57% מרוצים משירותי האיסוף למחזור באזור מגוריהם.
- במהלך 2014 מוחזרו כ-900,000 טון פסולת ברשויות המקומיות, שהם כ-18% מסך הפסולת הנאספת.¹ החומרים הממוחזרים הם בעיקר גזם (38% מסך כל החומרים הממוחזרים) וחומרים אורגניים (19%).

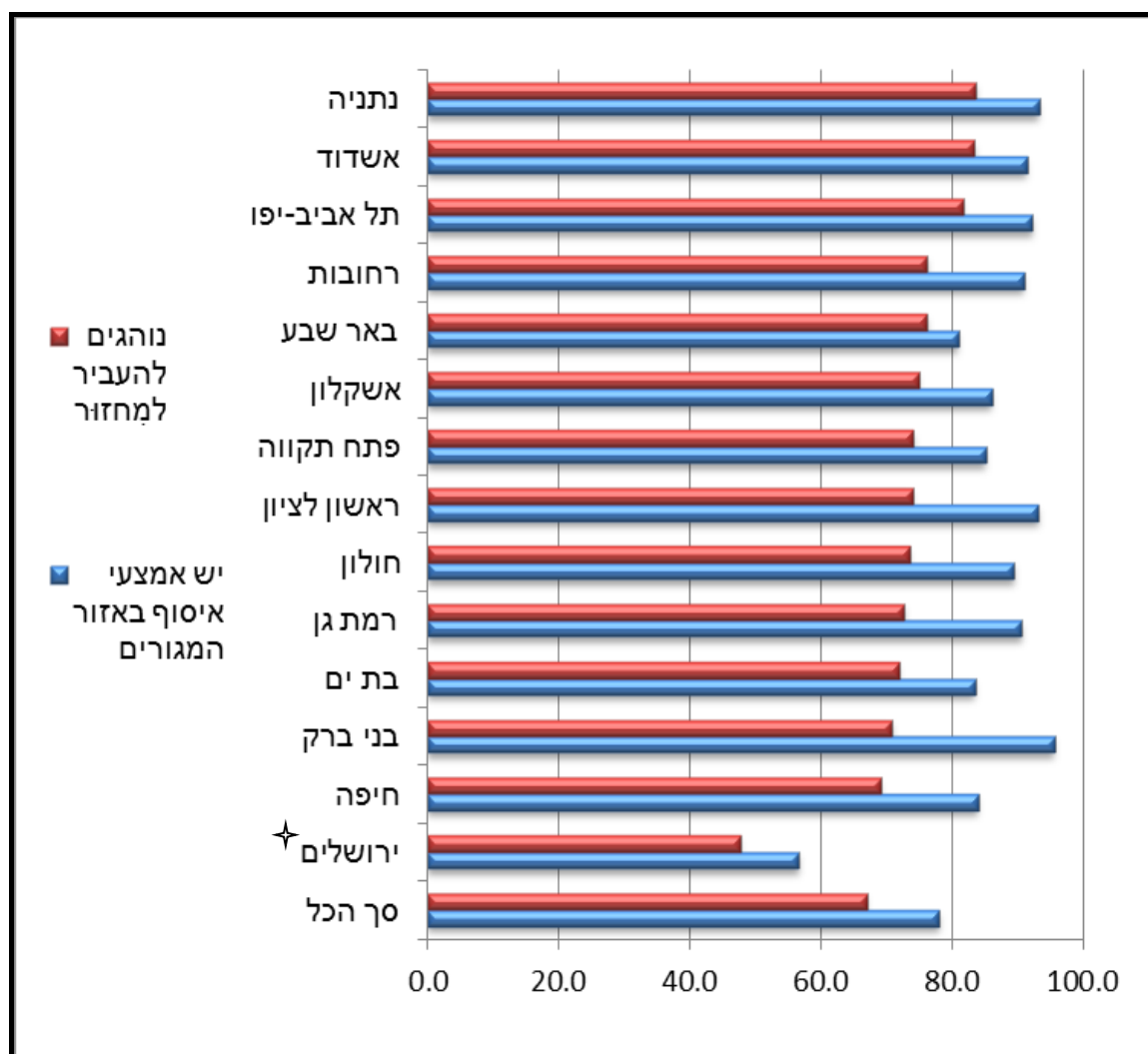
הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה בגיל 20 ומעלה בישראל ובוחן את עמדות הפרטים לגבי היבטים שונים של חייהם. בשנת 2014 עסק הסקר בהרחבה בנושא איכות הסביבה - מחזור, חיסכון באנרגיה, חיסכון במים, שטחים פתוחים ועוד. בחודשים הקרובים צפויה הלמ"ס לפרסם נתונים נוספים בנושאים הללו.

¹ על פי ממצאים מתוך סקר רשויות מקומיות.

הרגלי מחזור² ואמצעים לאיסוף בערים הגדולות (המונות 100 אלף תושבים ומעלה)

שני שלישים (67%) מהאוכלוסייה נוהגים להעביר בקבוקי פלסטיק למחזור. השיעורים הגבוהים ביותר נמצאו בערים נתניה (84%), אשדוד (83%) ותל אביב-יפו (82%). ביתר הערים הגדולות שיעור הממחזרים נע בין 69% ל-76%, למעט ירושלים שבה שיעור הממחזרים נמוך ממחצית - 48%, 72% מהיהודים. בכל הערים הגדולות למעט ירושלים, יותר מ-80% מדווחים כי קיים מתקן לבקבוקי פלסטיק באזור מגוריהם. בירושלים שיעור זה עומד על 57%, 84% בקרב היהודים.

תרשים 1 - הרגלי מחזור: בקבוקי פלסטיק, אחוזים, 2014

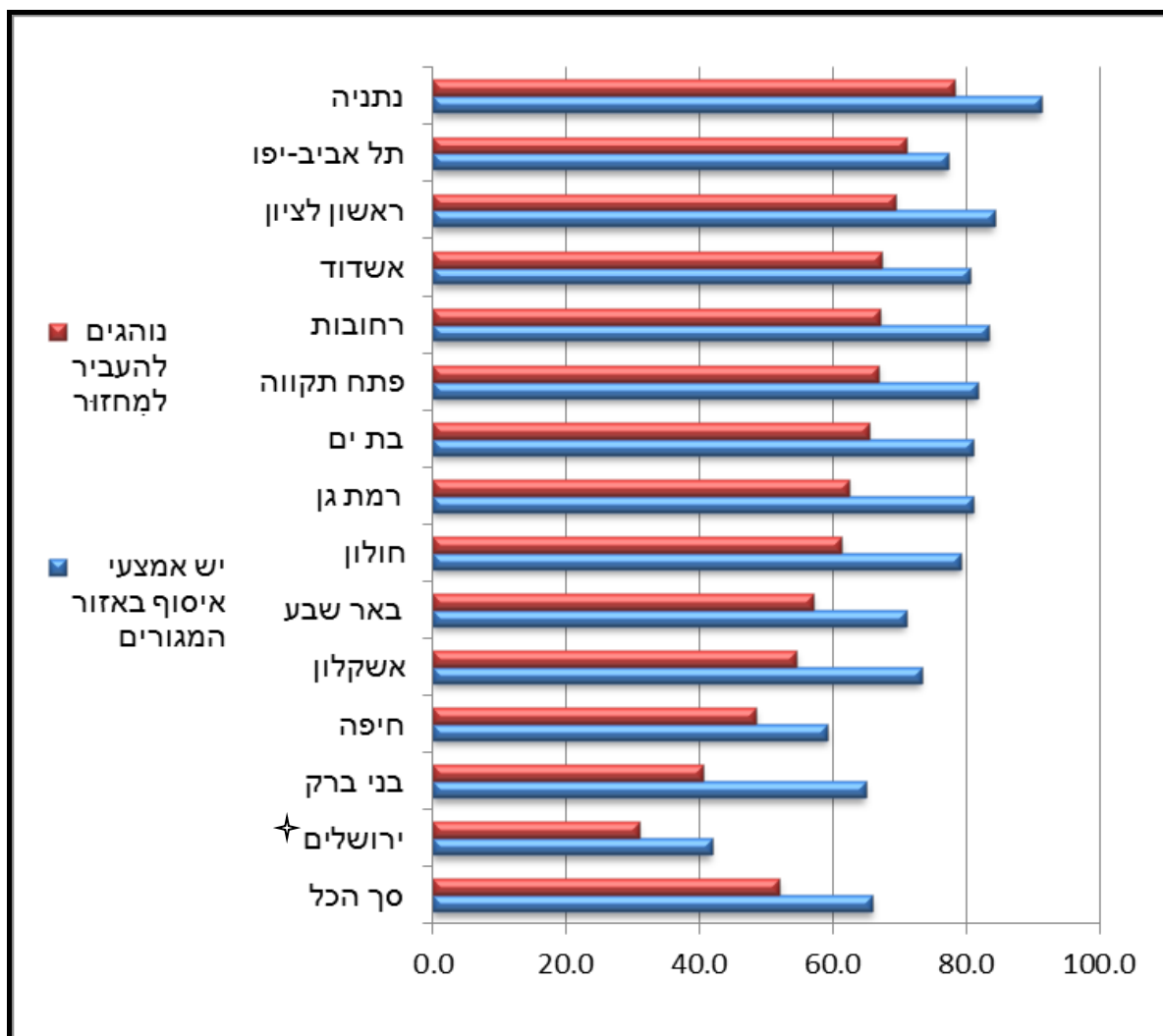
✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 1](#)

² הנתונים מבוססים על אלה שהשיבו "כן" לשאלה: "האם אתה או אחרים במשק הבית, מעבירים למחזור את הפריטים הבאים, באזור מגוריך או במקום אחר".

כמחצית מהאוכלוסייה (52%), מעבירים למחזור נייר וקרטון. כשליש (31%) בירושלים - 48% מהיהודים, ו-40% בבני ברק לעומת 78% בנתניה. בתל אביב-יפו, 71% נוהגים להעביר למחזור נייר וקרטון. שיעור נמוך של תושבי ירושלים (42%) מדווחים על מכולה לאיסוף נייר וקרטון באזור מגוריהם. בקרב היהודים בירושלים עומד השיעור על 64%. שיעור נמוך יחסית נמצא גם בחיפה (59%), לעומת נתניה שבה 91% מדווחים כי קיימת מכולה לאיסוף נייר וקרטון באזור מגוריהם. בתל אביב-יפו, ל-77% מכולה באזור מגוריהם.

תרשים 2 - הרגלי מחזור: נייר וקרטון, אחוזים, 2014

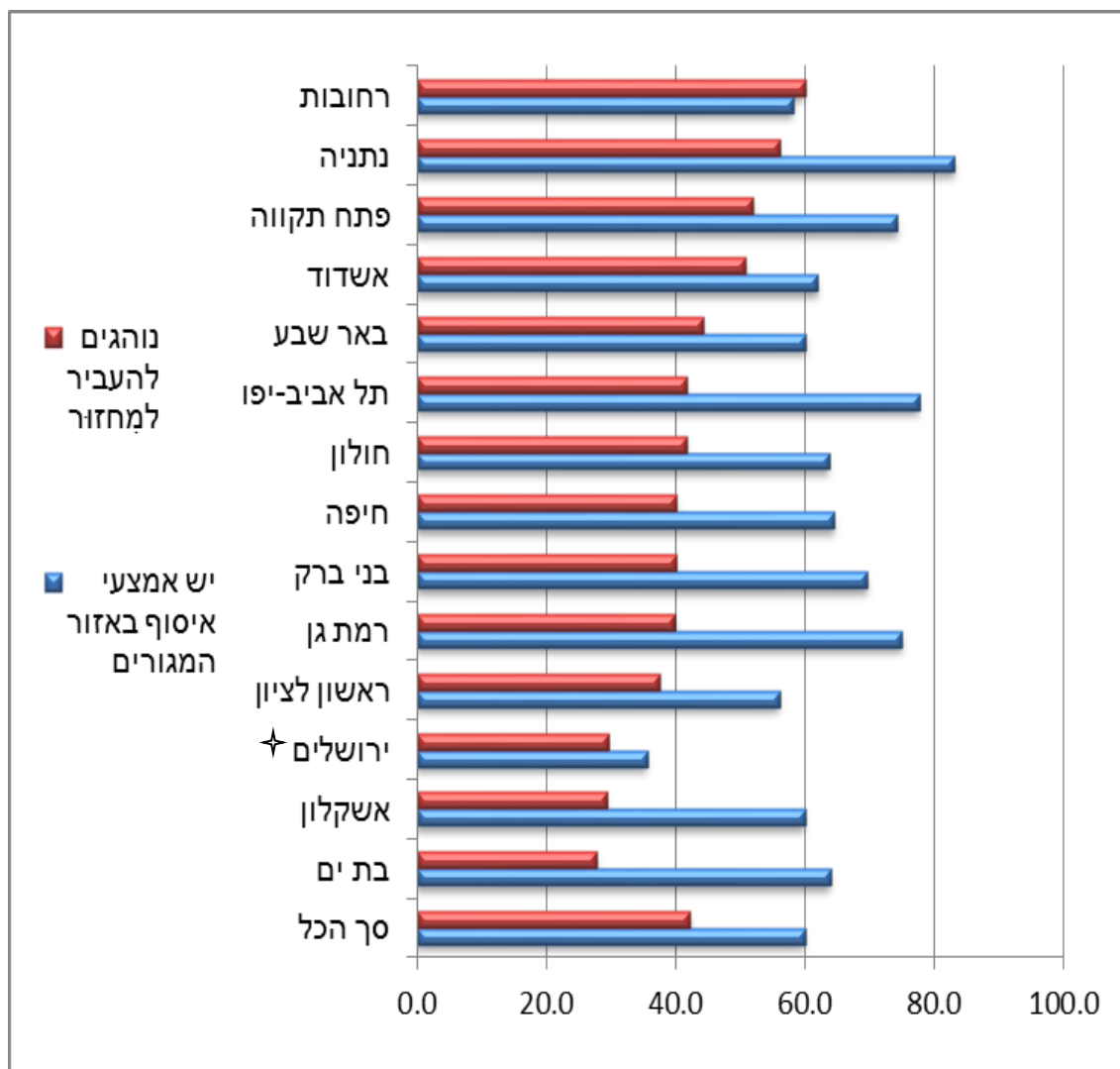

* כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 2](#)

42% מהאוכלוסייה מחזירים לחנות בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות תמורת פיקדון. ברחובות השיעור הגבוה ביותר (60%) של המחזירים בקבוקים ופחיות עבור פיקדון, ובמרבית הערים השיעור נמוך ממחצית. בתל אביב-יפו השיעור דומה לשיעור הארצי (42%) ובירושלים רק 30% מחזירים בקבוקים ופחיות עבור פיקדון (45% מהיהודים). יצוין כי 60% מכלל האוכלוסייה מדווחים כי קיימת באזור מגוריהם האפשרות להחזיר בקבוקים תמורת פיקדון, אך 42% מעבירים בפועל לחנויות. בתל אביב-יפו 78% מדווחים על האפשרות להחזיר לחנות תמורת פיקדון, אך בפועל רק 42% מתושבי העיר, כאמור, מחזירים.

תרשים 3 - הרגלי מחזור: החזרת בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות לחנות תמורת פיקדון, אחוזים, 2014

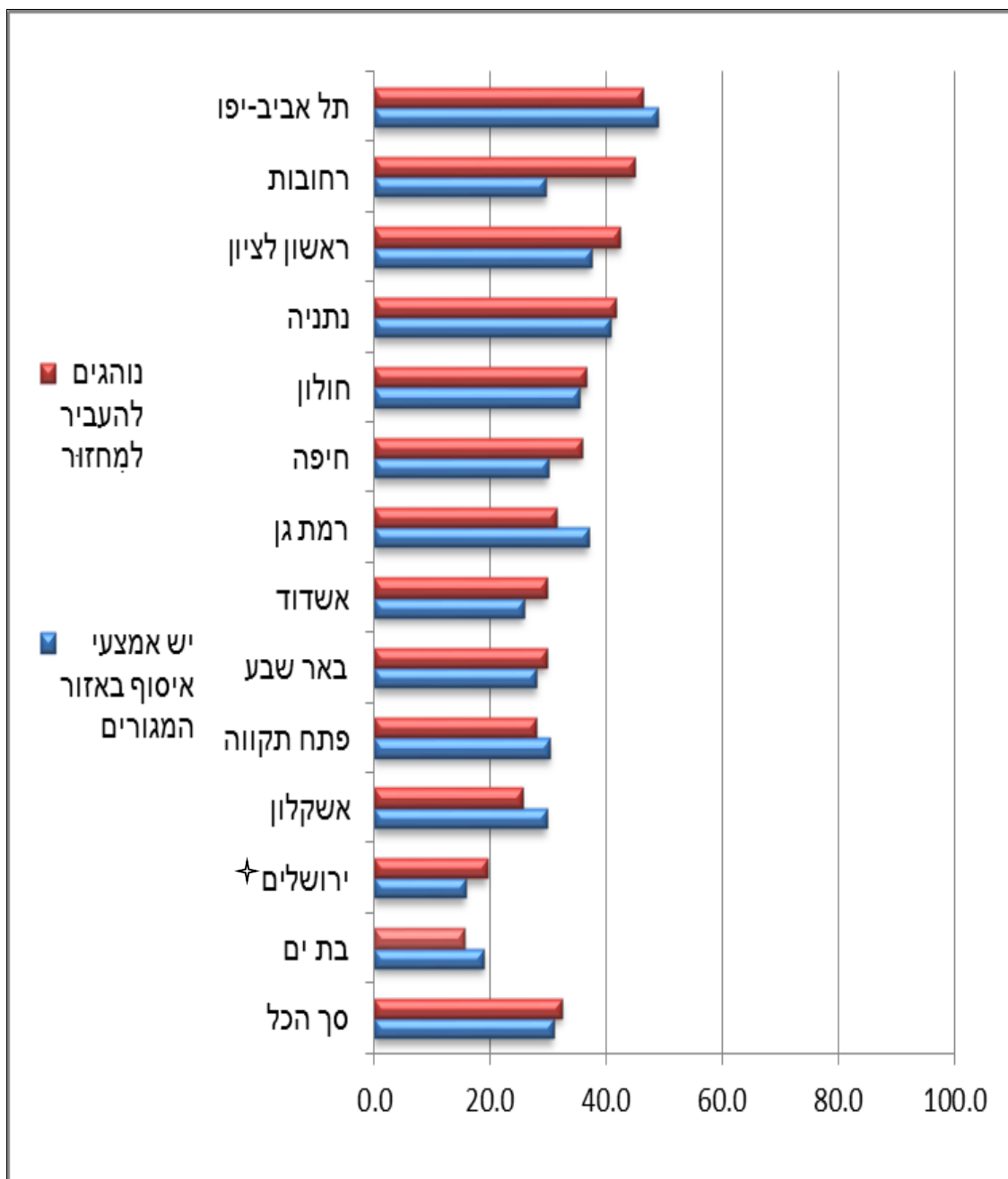

✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 3](#)

רק שלישי (32%) מהאוכלוסייה נוהגים להעביר למחזור סוללות. בתל אביב-יפו היה השיעור 46%, בירושלים - רק 19% (29% מהיהודים), ובחיפה - 36%. שיעור נמוך יחסית נמצא גם בתפרוסת של המכלים לאיסוף סוללות: רק 31% מדווחים כי קיים מכל לאיסוף סוללות באזור מגוריהם, 16% - בירושלים לעומת 49% - בתל אביב-יפו.

תרשים 4. הרגלי מחזור: סוללות, אחוזים, 2014

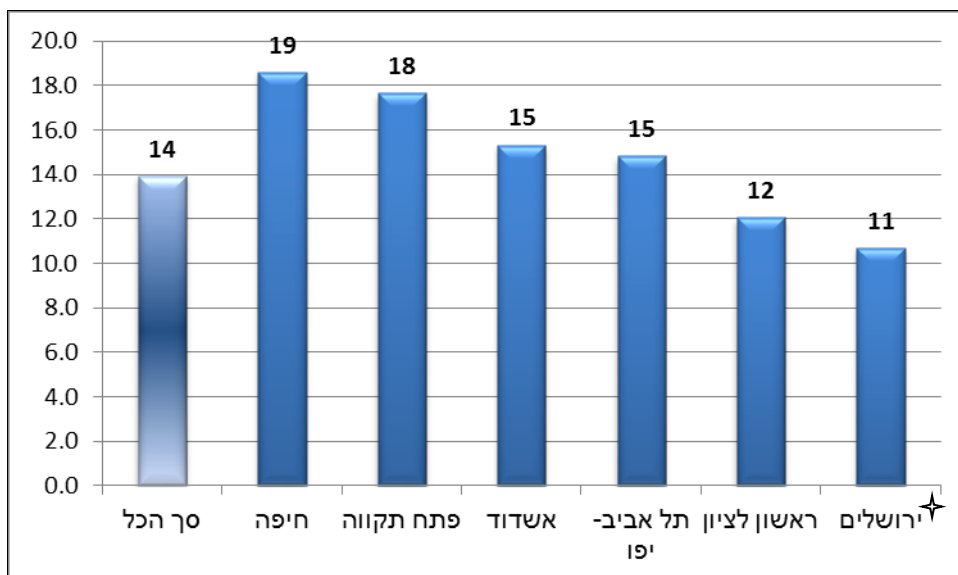
✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 4](#)

11% מהאוכלוסייה נוהגים להעביר מוצרי חשמל ואלקטרוניקה למחזור. מבין שש הערים הגדולות: באשדוד היה השיעור 14%, לעומת פחות מ-10% ביתר הערים הגדולות. באשדוד ובראשון לציון כ-20% מדווחים כי קיים מתקן לאיסוף מוצרי חשמל ואלקטרוניקה באזור מגוריהם, לעומת 4%-6% ביתר הערים הגדולות.

14% מהאוכלוסייה מחזירים תרופות לבית מרקחת או לקופת חולים. מבין שש הערים הגדולות: בחיפה ובפתח תקווה השיעור הוא 19% ו-18% (בהתאמה), לעומת יתר הערים הגדולות שבהן נע שיעור המחזירים תרופות בין 11%-15%.

תרשים 5. הרגלי מחזור: מחזירים תרופות לבית מרקחת או לקופת חולים, אחוזים, 2014

✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 5](#)

שירותי איסוף למחזור לפי מחוז מגורים

78% מהישראלים מדווחים כי באזור מגוריהם קיים מתקן לאיסוף בקבוקי פלסטיק. במחוזות ירושלים והצפון, כ-60% מדווחים כי קיים מתקן (81% מהיהודים במחוז ירושלים), לעומת יותר מ-85% במחוזות המרכז ותל אביב ובאזורי יהודה והשומרון.³

כשני שלישים מהאוכלוסייה (66%) מדווחים כי באזור מגוריהם נמצאת מכולה לאיסוף נייר וקרטון. במחוז הצפון היה השיעור 48% ובמחוז ירושלים 46%, 66% מהיהודים. לעומת זאת, במחוזות תל אביב והמרכז 79% מדווחים על מכולה לאיסוף נייר וקרטון באזור מגוריהם.

60% מדווחים כי קיימת אפשרות החזרה לחנות של בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות תמורת פיקדון. 73% מהאוכלוסייה במחוז תל אביב מדווחים כי קיימת אפשרות החזרה באזור מגוריהם לעומת 39% במחוז ירושלים (56% מהיהודים) ו-45% במחוז צפון.

פחות משליש (31%) מדווחים כי באזור מגוריהם נמצא מכל לאיסוף סוללות. במחוז ירושלים שיעור המדווחים (16%, 22% מהיהודים) הוא מחצית מהשיעור הארצי, ואילו במחוזות תל אביב והמרכז, השיעור הוא גבוה יחסית, אך עומד על 38% בלבד.

מתברר כי המתקנים לאיסוף מוצרי חשמל ואלקטרוניקה נדירים: רק עשירית (10%) מהציבור מדווחים כי קיים מתקן כזה באזור מגוריהם. במחוזות ירושלים וחיפה השיעורים הנמוכים ביותר (4% ו-6%, בהתאמה), ובמחוזות הצפון, הדרום והמרכז השיעור הוא 10%-13%.

לוח 1 - בני 20 ומעלה, המדווחים כי באזור מגוריהם קיימים אמצעי איסוף לצורך מחזור, לפי מחוז מגורים, אחוזים, 2014

מחוז מגורים	מתקן לבקבוקי פלסטיק	מכולה לנייר וקרטון	החזרה לחנות של בקבוקים ופחיות תמורת פיקדון	מכל לסוללות	מתקן לאיסוף מוצרי חשמל ואלקטרוניקה
סך הכל	78.0	65.9	59.9	30.8	9.6
ירושלים סה"כ ✦	57.6	45.5	39.2	15.6	4.2
מזה: יהודים	80.5	65.6	56.1	22.3	5.5
הצפון	61.6	48.3	45.3	22.9	9.9
חיפה	75.3	59.7	61.0	28.1	5.9
המרכז	86.8	79.2	69.3	38.0	13.4
תל אביב	90.9	78.9	72.7	38.2	9.2
הדרום	79.9	66.3	59.3	29.7	11.0
אזור יהודה והשומרון (יישובים ישראליים)	88.9	67.9	56.2	35.7	..

✦ כולל מזרח ירושלים.

.. הנתון לא פורסם בשל רמת מהימנות נמוכה.

³ בישובים ישראליים בלבד.

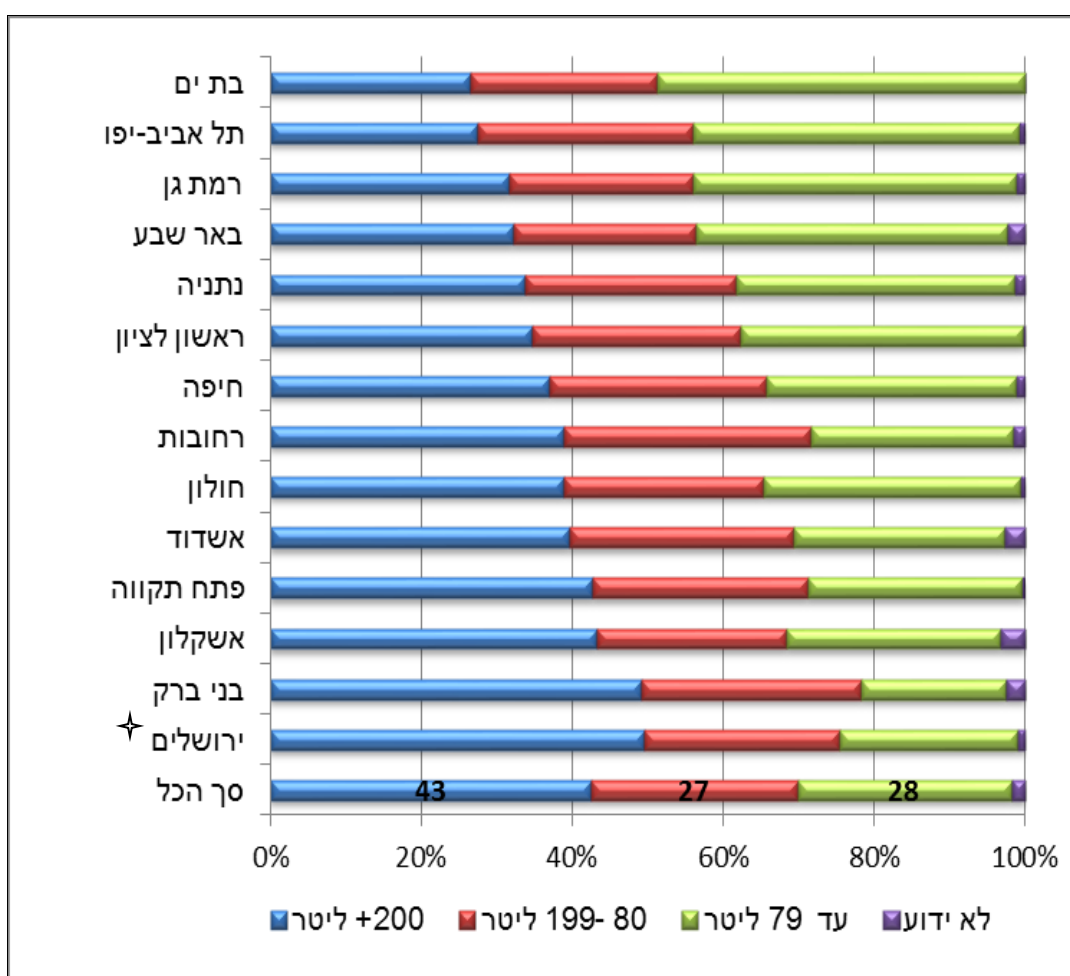
בסך הכל, 57% מהאוכלוסייה מרוצים משירותי האיטוף למחזור באזור מגוריהם. מבין הערים הגדולות (200 תושבים ומעלה), בראשון לציון השיעור הגבוה ביותר של מרוצים – 76%, באשדוד 70%, בפתח תקווה 66%, בתל-אביב-יפו 63%, בחיפה 55%, ובירושלים 32% בלבד - 48% מהיהודים ו-5% מהערבים, מרוצים משירותי האיטוף למחזור באזור מגוריהם.

כמות האשפה שמשליכים משקי הבית⁴

28% ממשקי הבית משליכים עד 79 ליטרים של אשפה בשבוע, 27% משליכים 80-199 ליטרים אשפה ו-43% משליכים 200 ליטרים ומעלה של אשפה בשבוע.

מבין הערים הגדולות, בירושלים ובבני ברק שיעור גבוה יחסית של משקי בית המשליכים 200 ליטרים ומעלה של אשפה בשבוע (50% ו-49% בהתאמה), לעומת 27% בתל אביב-יפו ובבת-ים.

תרשים 6. כמות אשפה שמשליכים משקי בית בשבוע, לפי עיר מגורים, אחוזים, 2014

✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 6](#)

⁴ מבוסס על אומדני משקי בית.

נתוני מחזור לפי סקר פסולת ומחזור ברשויות מקומיות⁵

בשנת 2014 נאספו בישראל כ-5,000,000 טונות פסולת ברשויות המקומיות. כל תושב מייצר במוצע 1.7 ק"ג פסולת ביום.

הפסולת כוללת פסולת ביתית ומסחרית (חומר אורגני, נייר וקרטון, פלסטיק, זכוכית, מתכת ועוד), גזם (מוניציפלי בלבד – ללא פסולת חקלאית) ופסולת גושית (כגון מקררים, ספות, ארונות).

כמו כן, במהלך 2014 מוחזרו כ-900,000 טונות של פסולת ברשויות המקומיות שהם כ-18% מסך הפסולת הנאספת.

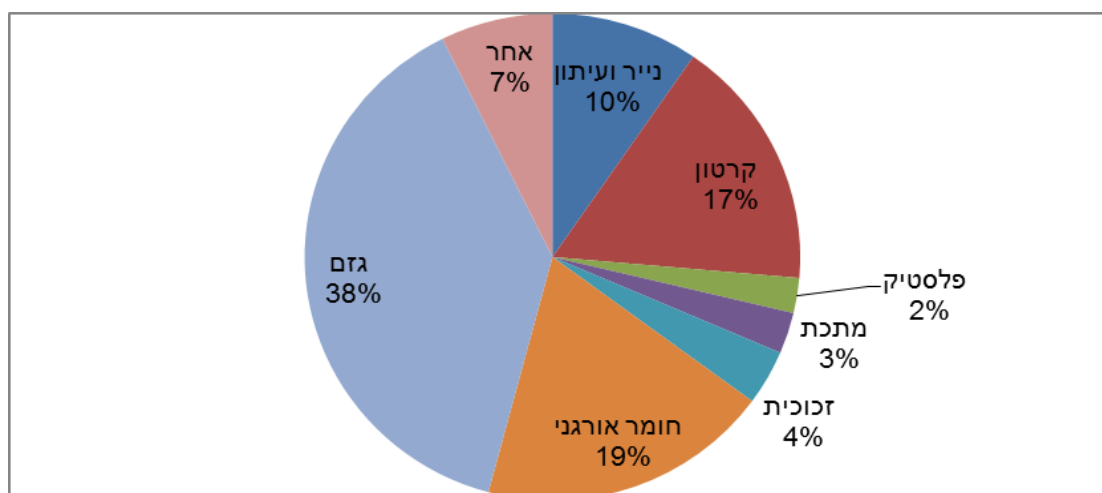
המחזור מתבצע בשני אופנים :

מחזור במקור - הפרדה במקור של החומרים המיועדים למחזור ע"י התושבים ושליחתם ישירות למפעלי המחזור. מחזור בתחנת מעבר - מיון הפסולת המעורבת המתקבלת ממשקי הבית, הפרדת החומרים הראויים למחזור מתוכה, ושליחתם למפעלי המחזור.

החומרים הממוחזרים העיקריים משני המקורות הינם :

גזם – כ-350,000 טון , חומר אורגני – כ-170,000 טון , קרטון – כ-150,000 טון , נייר – כ-90,000 טון, זכוכית – כ-30,000 טון , מתכת – כ-25,000 טון ופלסטיק – כ-20,000 טון.

תרשים 7. התפלגות המחזור לפי חומר, אחוזים, 2014

לנתוני תרשים 7

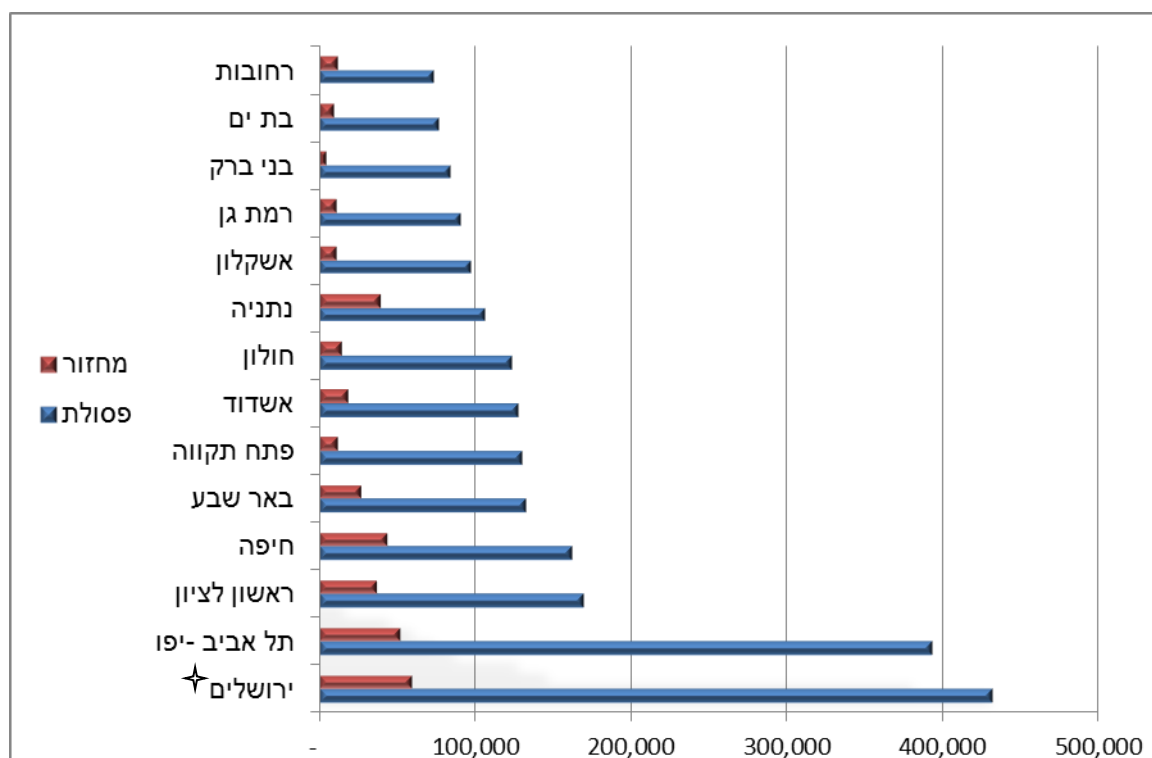
הרשויות המקומיות שבהן אחוז המחזור היה הגבוה ביותר בשנת 2014 הן המועצות אזוריות: עמק חפר (55%), אלונה (50%) ומנשה (49%).

הערים הגדולות (מעל 100,000 תושבים) שבהן אחוז המחזור הגבוה ביותר הן: נתניה (36%), חיפה (26%), וראשון לציון (21%).

כמויות הפסולת גדולות במיוחד נמצאו בירושלים⁶ ובתל אביב-יפו, כ-400,000 טונות בשנה בכל אחת מהן, וכמות החומרים הממוחזרים מתוך הפסולת בערים אלה, היא כ-13% בלבד. לעומת זאת, בנתניה, מתוך כ-106,000 טונות, 39,000 טונות שהם 36% מהפסולת, עוברים למחזור. גם בחיפה, בראשון לציון ובבאר שבע שיעור הפסולת הממוחזרת גבוה יחסית (26%, 21% ו-20%, בהתאמה). ביתר הערים הגדולות שיעור הפסולת הממוחזרת נע בין 4% בבני-ברק ל-16% ברחובות.

⁵ סקר ייעודי הנערך מדי שנה ברשויות המקומיות.
⁶ כולל מזרח ירושלים.

תרשים 8. פסולת וחומרים למחזור בערים המונות 100 אלף תושבים ומעלה, טונות, 2014

✦ כולל מזרח ירושלים.

[לנתוני תרשים 8](#)

על הסקר:

הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ועל רווחתה, והבוחן את עמדות הפרטים לגבי היבטים שונים של חייהם. הסקר נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחודשים ינואר 2014 עד אפריל 2015. במסגרתו רואיינו כ-7,100 איש בני 20 ומעלה מכל רחבי הארץ, המייצגים כ-5.2 מיליון איש בגילים האלה. הסקר עסק בהרחבה בנושא איכות הסביבה - מחזור, חיסכון במים, חיסכון באנרגיה ועוד.

במסגרת נושא המחזור, נשאלו בין השאר השאלות הבאות:

האם אתה או אחרים במשק הבית, מעבירים למחזור את הפריטים הבאים, באזור מגוריך או במקום אחר: סוללות, נייר וקרטון, מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, בקבוקי פלסטיק, החזרה לחנות של בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות תמורת פיקדון, החזרת תרופות לבית מרקחת או לקופת חולים.

האם באזור מגוריך קיימים אמצעי האיסוף הבאים: מתקן לבקבוקי פלסטיק, אפשרות להחזרה לחנות של בקבוקי פלסטיק קטנים, בקבוקי זכוכית ופחיות תמורת פיקדון, מכל לאיסוף סוללות, מכולה לנייר וקרטון, מתקן לאיסוף מוצרי חשמל ואלקטרוניקה. יש לציין כי התשובות משקפות את הידע של הציבור לגבי תפוסת אמצעי המחזור, ולא בהכרח את התפוסת בפועל.

[דף הסקר החברתי באתר הלמ"ס](#)

[דף ה-facebook של הלמ"ס](#)

[שאלון הסקר החברתי 2014](#)

[מחולל הלוחות - הסקר החברתי](#)